

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felén szerkesztők háborubas léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy óra 1 " 20

„Szilárdan és hiven“

Makó, július 9.

„Szilárdan és hiven állanak őr hőseink a monarchia délnyugati határán, szemben az ellenség túlerőjével. Biztos számukra hazájuk minden népének és az északon győzelemről-győzelemre haladó seregeinknek halála.“

Ezek a szavak amelyek mindnyájunknak ékes büszkeségei, Höfer tegnapi jelentésében foglaltak. Minden mást érzést eltompít az öröm és a büszkeség, a mely a júliusi nyár e ragyogóan szép napján betölti a lelkét mindenkinék, aki becsületesen szereti ezt a most ezer veszélytől ostromolt, drága hazai földet. Szilárdan és hiven állanak katonáink a határoknál. Ugy harsog e néhány szóból az erő öntudata, mint a tenger hulláma, ha vihar korbácsolja fel széles medréből. Ünnepe volna ez a mai nap, az első alkalma annak, hogy az alávaló áruházzal ellenünk támadt olasz nép megkapta hitszegésének első nagyobb büntetését. A nagy céltől, minden ellenségünk földre tiprásától, még messze vagyunk, a győzelem tehát, amelyet hőskatonáink arattak az olasz határokon, csak egyik állomása annak az utnak, amely elleneinket tragikus biztossággal a teljes leveretés, minket a végső győzelem felé vezet. Nem kell még kitűzni a győzelmi zászlókat, nem kell még magunkat önfelédten odaadni a győzelem nagyszerű mámorának, mert még hosszú és nehéz az út, melyen fegyverrel harcoló édes testvéreinknek végig kell küzdeni magukat, amíg ellenségeink szívét döfhetik keresztül a pallossal, amelyet a történelmi igazság ereje és hite tesz törhetetlen acélossá. — Most volt sz első jelentősebb összeütközés az olasz és a mi erőink között. És az első megütközés eredménye több és merészebben örömteljes nekünk, mint amennyit hittünk és vártunk. Höfer jelentése nagy és fényes győzelemről beszél, amilyent horribilis túlerő ellen a sokkal kisebb védőseregnek csak isteni segítség enged. Ugy kell lenni, az igazság hatalmas, nagy Istene vonja védőszárnyait a mi hőseink felé, akik a gigászi küzdelemben testük minden izmát és erejét, lelkük minden nemes érzését viszik harcra. Hinnünk kell a biblia csodáiban, a Végzet nagy akaratában és le kell borulnunk ájtatos hálában az örök igazság előtt, amely a varázslat erejével vértetzi fel azokat, akik érte és miatta szállanak a véres harcokba.

Ünnepeljünk esőndben, áhitato-

san és bizzunk türethetetlenül most már a végső győzelemben. Isteni pajzs véd bennünket a hitszegők ellen, isteni erő veri el határainkról a sok ellenséget. Hálánk és szeretetünk legyen a hősovánál,

akiknek csapásai alatt reszketve hull a földre az ellenség, amíg egész kivirul a győzelem virága és árnyékában megpihenhet ez a sok szenvedéseken erejét újra megedzett nemzet.

Kraszniknál visszavertük az oroszok támadásait Kisebb harcok az olasz határon

Budapest, július 9.

Orosz hadszíntér:

Északkeleten általános helyzet változatlan. Orosz-Lengyelországból Kraszniktól északra emelkedő magaslatokon tovább harcolunk, mint az előző napokban, úgy tegnap is az arevonalt több helyén az oroszoknak rendkívül heves támadásait visszavertük. Visztulától nyugatra az oroszoktól elfoglalt valamennyi előállást tartjuk.

Olasz hadszíntér:

A partvidéki arevonalon tegnap viszonylagos nyugalom volt. Egy olasz repülő Görznel szükségesszállásra kényszerítettünk. Karintiai határterületen ágyuharc volt. Két ellenséges zászlóalj támadását, amelyet a Buchstein mellett levő Col di Lana ellen kísérelt meg, visszavertük.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Német hivatalos jelentés

Berlin, július 9.

A nagy főhadiszállás jelenti:
Nyugati hadszíntér:

A souchezi cukorgyártól északra a franciák egy támadását visszavertük és állásainkba behatolt kisebb osztagokat lekaszaboltunk. Soucheztől nyugatra tegnapelőtt elvesztett árokra még nem sikerült az ellenségtől megtisztítanunk. A francia hadvezetőségnek egy német ágyú zsákmányolásáról szóló jelentése helytelen. Aillytól keletre a franciák eredménytelen elszigetelt támadásokat intéztek ellenünk. Bois le Pretrében újonnan elfoglalt hadállásainkhoz kelet felé csatlakozólag 350 méter szélességben több francia árkot rohammal elfoglaltunk, eközben több mint 250 franciát elfogtunk és négy géppuskát zsákmányoltunk. Ejjel az ailly-i arevonalon a Moselig csak jelentéktelen járőr-csatározások folytak. Erős tüzési előkészítés után az ellenség megtámadta a Bán de Saptnál általunk június 22-én rohammal elfoglalt 631-es magaslati pontot és a hegyesucson teljesen betemetett árkokat el kellett hagynunk.

Keleti és délkeleti hadszíntéren a helyzet változatlan.

A kárpáti vereségek okozói

Luganó, július 9.

Magrini a „Secolo“-ban foglalja közli a galíciai vereségek okaival is. Minekutána az oroszoknak sikerült — mondja Magrini — a Kárpátokban győzelmesen előnyomulni, harmadizben behatolni Magyarországra és Przemyslt megszállani, elterjedt közöttünk a hit, hogy galíciai állásai bevehetetlenek. Ezért elmulasztották azt is, hogy Premyslt előkészítsék egy új ostromnak való ellentállásra. Csak két héttel a vár újból való eleste előtt fogtak sürgősen munkához, hogy legalább az ellenség további előnyomulását feltartóztassák.

A Dunajee-vonalon, ahol Dimitriev tábornok parancsnokolt, öt hónapig állottak szemben az ellenséges hadseregek, tehát elég ideig, hogy az állásokat rendkívül megerősíthessék. Most szemére vetik Dimitrievnek, hogy bizva az oroszoknak a Kárpátokban levő erős hadállásaiban, rosszul használta ki az időt. Két, három, vagy több védekező mű helyett csak egy vonalat épített ki, amelynek eleste után maga után vont az egész galíciai orosz hadsereg vereségét.

Egy orosz tábornok és Dimitriev barátja Magrival szemben kijelentette, hogy Dimitriev ártatlan a vereségben, bár Przemysl bevételét után 40.000 főnyi erősítést kapott. Ő mindamellott tudta, hogy esetleges támadásnál nagyon gyenge az ellentállásra Dragomirov tábornoktól további erősítést kért. Ez azonban ezt megtagadta. Most Dragomirovot is elmozdították.

Az orosz vezérkar jelentése

Az orosz vezérkar július 3-án a következő jelentést adta ki:

A tengerpart vidékén puskatűz. Karaderbent környékén, Albazik falutól nyugatra lovassági előőrsünk két szakasz souvarit támadott meg, akik pánikszzerűen menekültek, de magukkal ragadva a gyalogságot is. A többi fronton nincs változás.

Keltezés nélkül. Edyabno környékén a németek július 3-án két akna kamarát felrobbantottak és a robbanás helyére élénken tüzeltek. Másnap árkászaink eredményesen aláaknázták a német aknaüteget, ami ismét erős ellenséges tüzelést provokált. Lublin környékén az ellenség e hó 4-én kemény harc után a krasznik-vieprzi-patak pontján előnyomult. Valamennyi német támadást a Vieprz-Bug között és a Bugtól nyugatra Krylov és Sokal között július 3-án és 4-én délelőtt visszautasítottuk. Itt néhány száz foglyot ejtettünk. Sokaltól a Zlota-Lipáig és a Dnyeszternél nincs változás.

Küzdelmünk Kraszniknál

Az északi haretéren minden jel szerint a Visztula és Bug, szorosabban Visztula és Wieprz között várható az oroszok nagy erőfeszítése. A Dnyeszter mentén ismét ugyyszólván állóharcban fejlődtek ki Lembergától keletre, a Zlota-Lipa völgyében és feljebb az északra esatlakozó Bug szakaszon pedig a mozdulatok északnyugati szárny eseményeitől függenek. E napokban a kraszniki csata óta rendkívüli exponálva van negyedik hadseregünk József Ferdinánd főherceg vezetésével. Körülbelül azon a szakaszon küzd ismét, mint a múlt év augusztusában, hol tavaly Dankl serege nyomult előre. Már tegnap jeleztük az oroszok előkészületeit e pont megvédésére erőszakolt ellentámadások árán is. Ma ugyyszólván változatlan a helyzet. Az orosz tevékenység ma is a Krasznik és Zamosc-

tól északra terjedő vonalra szorított. Teljesen friss tartalékok jelentek meg s főképpen olyan előretolt állások ellen vetették magukat, amelyek oldalról is érzékenyen támadhatók. Az ilyen állásokat néhány helyen az általános vonalra vetették vissza, hol azután az oroszoknak minden elmentadását visszautasítottuk.

Orosz rémmesék cáfolata

Berlin, július 9.

A Wolff-ügynökség jelenti: Az orosz vezérkar nemrégiben azt a hivatalos közlést terjesztette semleges államokban is, amely szerint a Pecsnejev-Ussuri-lovasezred közalkjain a Narew-fronton a németek kegyetlenkedéseket követtek el, hogy a fogságba jutott kőzások füleiből darabokat vágtak le és párhuzamos vonalakat vágtak a felső lábszár bőrébe. Hivatalosan megállapították, hogy a szóban forgó német seregrésznél az Ussuri-lovasezred egyetlen közalkját sem fogják el. Ennélfogva az ehhez fűzött összes állítások maguktól elesnek.

Hogy élnek nálunk a szerb foglyok?

Kép a Lelén dolgozó szerb foglyok életéből

Száz. mélabus, valami titkos vágyódástól beáryalt arc. A munkára hozott száz szerb, az ő vonatott mozdulatokkal, az ő meszeségbe révedező fátyolos tekintetükkel. A semmit mondó arcok, amelyek csak akkor torzulnak néha szenvedélyektől barázdásokká, amikor a szívükbe, lelkükbe markol a távoli otthon, a család, a hazai levegő és mindaz a sok-sok apróság ezeken kívül, melyek az embert az otthonába kötik.

Kékes füst gomolyog az ég felé s étvágygerjesztő, jó magyaros gulyás illata csiklandozza meg az orrokat s ime: kezdenek derülni a szerb arcok. A püspöki uradalom jószágigazgatója igazán magyaros vendéglátással kezeli a száz szerbet. Reggel, délben, este józú ételek, kintünö kenyér... A nagy udvarral körülvett lakás belseje meglepi az idegent. Gondos tisztaság a lakásban mindenütt. Minden egyes szerbnek külön ágyszalmaszák, fejtákos hóféhér, megtöltve zizgő, illatos friss magyar szalmával. Hóféhér vászonterítő és könnyű, finom pokróc, mely lágyan fűdi be a nem is olyan tulságosan eltörődött testét. Szinte önkénytelen arra gondol az ember, vajjon a mi szeretteink el vannak-e hasonló mód látva!

Azután meg... hát a mi jóra való magyar munkásnépünket miért is nem látták el ezelőtt ilyen lakással, ilyen fekhellyel, ilyen étellemmel?...

Reggel öt óra. Az őrt álló katonák bekiált a fekvő szerbek közé. Azok lassan ébredve kezdenek öltözködni s az elmésen megépített mosdó alkotmányánál mosdani. Azután mennek beosztott csoportonként az áldott mezei munkára. Hét órakor mindegyik csoportnál

kint van a reggelire készített párolgó leves s utána a drága... drága szalonna. A reggeli elköltése után is munka. Erősen tűz a nap a hajlongó szerbek bőr vagy piros vászon tiszóire. Nehéz izadtságosöppek gördülnek alá a vastag téli sapkák alól s egyik-másik szerb nagy nekigyürközéssel veti le magáról a báránnyébélleses melledzöt s azután vágja a rendet tovább. Az ételt hozók közeledése jelzi, hogy közeledik a dél. Előkerülnek a fényes sajkák, kanalak, a szerbek körülállják a hatalmas ételhordó edényeket. A párolgó gulyás kiosztásra kerül. S amelyik esetleg megkívánja, annak kétszer is megteszik sajkája a párolgó ételből. Következik az ebédutáni hűsölés, alvás s azután ismét a dolog esti 7 óráig. Hét órakor mind abbahagyja a munkát s indulnak hazafelé. Mosdás s azután az imádott nemzeti elédelenek, a polentának az elköltése... Leborul az est. Csendes egymás közt beszélgetve, cigarettázva várják a lefekvés idejét. A csendes diskurálás méla egyhangúságát egyszerre csak megzavarja a guzslia hangja, esőndes honi nóta kíséretében, amelyből elősír a vágy, a kínzó, fájó epekedés minden után, ami ott maradt az édes, az imádott hazában. L.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 10. Szombat Róm. kath. és Protest. Rufina. Görög-orosz jun. 27. Sámson p. Nap kel 4 óra 12 perckor, nyugszik 7 óra 56 perckor.

Időjárás. Helyenkint zivataros esők és egyelőre lényegtelen hőváltozás várható. Sürgönyprognózis: Elvértve csapadék, zivatarok, meleg. Déli hőmérséklet 26,8 Celsius.

Közyülés a városnál. Makó város képviselő testülete hétfőn délelőtt tartja meg Gera Sámuel elnöke alatt július havi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatát ma küldötték el a város képviselőinek.

A buza maximális ára. A miniszter, mint azt megirtuk, néhány nappal ezelőtt adta ki az egész országra vonatkozó rendeletet, mely a buza árát szabályozza. A rendelet a holnapi nappal lép életbe, miért is a rendeletnek reánk, esanádmegeiekre vonatkozó részét a közönség tájékoztatása végett alább ismét közöljük: Buza július 10-től 21-ig bezárólag 40 korona. Július 22-től 31-ig bezárólag 39 korona. Augusztus 1-től 10-ig bezárólag 38 korona. Augusztus 11-től 21-ig bezárólag 37 korona. Augusztus 21-ike utáni időben 36 korona. Rózsa július 10-től 21-ig bezárólag 32 korona, július 22-től 31-ig bezárólag 31 korona. Augusztus 1. utáni időben 30 korona. Kétszeres július 10-től kezdve: A kétszeresért követelhető legmagasabb ár a kétszerest alkotó keverékben levő buza mennyiség és rózsa mennyiség legmagasabb árának összege. Árpa július 10-től kezdve 27 korona 50 fillér. Zab július 10-től kezdve 28 korona.

A rendőrség értesítése a rekvirált gabonáról. Makó város rendőrkapitányi hivatala a liszt-utalványok átvételéről, továbbá a rekvirált gabonák beszoigáltatásáról a következő rendeletet adta ki: A malmokba beszállított rekvirált buza- és árpa mennyiségekről kiállított utalványok kiosztásának végső határideje július hó 19-ére állapított meg, a sürgős munkálatokra való tekintettel. Ezen idő alatt a kik még nem vitték ki utalványait, ezt megkaphatják Takács János dektívnel a 7. számú szobában. Ugyancsak ez uton s utoljára hívja fel a rendőrség a lakosság figyelmét, hogy a rekvirált buza- és árpamennyiség beszállítása után fennmaradt gabona készletét azon mennyiség kivételével köteles bejelenteni, ami szorosán élelemre lett neki meghagyva. Azon buza-készlet is bejelentendő, a mely a részesek részére lett meghagyva, de időközben géppel való learatás következtében az a részesnek kiszolgáltatva nem lett. Akik a tengeri rekvirálás alkalmával nem voltak odahaza s ezen, esetleg más okból készletük felvéve nem lett, szintén kötelesek a kukorica mennyiséget mielőbb bevallani, hogy az elszállítás iránt intézkedés tétethessék.

Nem lehet a harctérre utazni. A belügyminiszter rendelete folytán a hadszínterre való utazásra ezentul a rendőrség igazolványt nem állít ki. Azon esetben, ha az illető okmányokkal képes igazolni, hogy az utazás elkerülhetetlen, ilyen esetekben a nagybeskereki és temesvári kormánybiztosok és a balkán-haderők főhadtápparancsnoksága állíthat ki igazolványt.

Üdvözlés a makóiaknak. Ma néhány katona aláírásával tábori levelezőlap érkezett szerkesztőségünkbe, melyben az aláíró katonák Makó város közönségét üdvözlők. Különbben a levelezőlap egész terjedelmében a következőleg hangzik: Szívvelyes üdvözlünköt a makói népnek. A viszontlátásig Zsiga László, K. Kiss Antal, Fodor Lipót, Szabó Sándor földelaki. Majd így folytatódik a levelezőlap: Lembergől rengeteg foglyot hoznak Homonnára. Most volt 4000 orosz és 160 tiszt. Közléseért köszönet. Tisztelettel Zsiga László.

Sok hű-hó semmiért. Péter-Pál napján tizenhat főgimnáziumi tanuló, Eckhart Vilmos vármegyei tb. főjegyző felhívására lelkes buzgósággal látott neki, hogy Glüek Samu gazdasági gépkereskedő s még néhány szakember vezetése mellett elszajátítsák a vármegyében dolgozó, különböző típusú aratógépek munkába állítását s azoknak kezelését. A cél az volt, hogy a vármegye községeiben elhelyezett aratógépeket szakemberek híjján, ezek a fiúk szereljék fel a munkához. S mi történt? A több napon át tartó zaklatás után — ezen fiukra nincs szükség. Hát akkor miért kellett ezeket a lelkes fiukat törni, zaklatni, ha most — hogy néhány koronát megtakaríthassanak a gazdálkodók — nem veszik az ő munkájukat sehol igénybe? Pedig még oly sok-sok kalászos várja kipergető szemekkel a learatást.

Rendület a cséplők vontatásáról. A belügyminiszterium rendelete folytán Makó város rend-

örhatósága felhívja a cséplőgéptulajdonosokat, hogy cséplőgépeiknek egyik helyről a másik helyre szállítása alkalmával szigoruan ügyeljenek arra, hogy a gépek kiálló része (kémény, stb.) az utjába eső távirda vagy telefonvezetéket meg ne rongálja. Az ily helyeken kötelesek a tulajdonosok a cséplőgép kéményét leereszteni s a más kiálló részeket leszerelni. Egyben felhívja a rendőrség a közönséget, hogy a távirda- és távbeszélő vezetékek szándékos megrongálásától annyival is inkább tartózkodják, mivel az ily cselekmény a legnagyobb foku büntetést vonja maga után.

A két Zsilinszky-fiu. Ki ne emlékeznék Zsilinszky Endrere és Zsilinszky Gáborra, akik annak idején azért kerültek esküdtszék elé, mert agyonlőtték Achim L. Andrászt! A Zsilinszky fiukat az esküdtek felmentették és a vizsgálati fogságból visszatérhettek rendes polgári foglalkozásukhoz. A háboru kitörésekor mind a ketten katonai szolgálatra vonultak be. Zsilinszky Gábor vegyész mérnök most levelet írt egyik békesécsabai ismerősének és érdekes képet fest az osztrák-olasz határon folyó nagy esatákról. A fiatal tüztiszt, aki tíz hónap óta harcol a különböző haretereken, eddig száznolevan ütközetben vett részt. Nemrégiben a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki, mert csapata két ágyuval lefegyverzett és tönkreltett nyole ellenséges ágyut. Zsilinszky Gábor bátyja, Endre mint huszárhadnagy teljesít szolgálatot Galiciában. A vitéz huszártisztet a harmadosztályu katonai érdemkereszt-tel tüntették ki.

Hushagyó péntek

Ma volt az első hushagyó nap

Közöltük már azt a miniszteri rendeletet, amely a hét két napján és pedig kedden és pénteken eltiltja a marha, borju és sertéshus árusítását vagy bármikép forgalombahozását.

A hushagyasztást korlátozó rendelet a mai nappal lépett életbe. Üresek, illetve leginkább zárva voltak a mészárszékek Makón is. A közönség jó része a hírlapi közlésekből nem vett tudomást a hushagyasztást korlátozó rendeletről, csak akkor ébredt öntudatra, mikor a mészárszékeket bezárva találta. Sok izraelitára volt különösen meglepő a mészárszékek bezárása, kik a szombat ünnepére az olesőbb marhahúst nem bírták beszerezni.

A mészárosok véleménye szerint kisebb városokban e rendeletet igen nehéz betartani, mert ha hétfőn és esütörtökön a hus nem fogy el a mostani meleg napokban — különösen a jéghiány miatt, mely ma holnap Makón is érezhető lesz — a hustalan nap következtében megromlik a hus.

Különbben is az utóbbi időben a közönség nagyon kevés hust fogyaszt.

A háziasszonyok szerint az új rend a háztartásokban nem okoz különös zavart.

A legtöbb háztartásban ugyanis hustalan napokat tartanak a hét két-három napján. Ilyenkor egyál-

talán nem főznek húst. Ha úgy fordul a sorja, hogy kedden és pénteken mégis húst kell főzni, akkor baromfi-húst vagy birkahúst főznek, amit szabad árulni.

Az új rendelet várható hatásairól több helyről véleményt kérünk. Panaszokdnak a vallásos zsidók, akik a rendelet értelmében nem vehetnek szombatra húst. Szárnyasra a szegényebb családoknak nincs pénze, csütörtökön pedig nem vehetnek szombatra húst. Méltányos volna tehát ebből a szempontból a pénteki napot áteserélni mással, péntek helyett legyen csütörtök az egyik húsmentes nap. Ilyen irányban mozgalom indult meg, kérni fogják a rendelet módosítását és ez ügyben a makói vallásos zsidók is mozgolódnak.

Harangok hadi célokra

Glattfelder püspök pásztorlevele

Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök hosszabb időre történt elutazása előtt most adta ki ideai tizenegyedik háborús pásztorlevelét, amely elrendeli, hogy az egyházmegye minden plébánia-templomában rokkanttá vált katonák részére a hívek között gyűjtés rendeztessék.

Felhívja a körlevél a lelkészeket, hogy ahol esetleg rendelkezésre állnak már nem szükségesek a hadvezetőség részére átengedhető harangok, azt július hó 15-ig a püspöknél jelentésük be. E harangok hadicélokra fordíttatnak. Olyan, már használatban nem levő harangokról van szó, amelyek emlékek jellegével nem bírván, ellenszolgáltatás nélkül a hadvezetőségnek engedhetők át hadicélok rendelkezésére.

Mint ismeretes, az egyházmegyében már adakoztak harangokat a háború céljaira

Elvárja az egyházfő a lelkészektől és tanítóktól, hogy a község népét felvilágosítsák oly irányban, hogy az aprópénz elrejtése hazafiatlan cselekedet, amely megrovást és megtorlást érdemel.

Elvi jelentőségükön fogva közli a körlevél: a felekezeten kívül állók hozzájárulása rom. kath. iskola fenntartásához — ügyében konkrét esetből kifolyólag hozott közigazgatási bizottsági és bírósági határozatokat.

Ki akar postás lenni?

Biztos életpálya

A m. kir. posta és távirada műszaki főfelügyelőség javító-műhelyéhez (Budapest, IX. Gyáli-ut 20.) folyó évi szeptember hó folyamán 20 és pedig 10 bentlakó és 10 kintlakó tanonc vétetik fel.

A felvétel egy évi próbaidőre történik, mely ha a tanonc azt sikeresen tölti el, a négy évben megállapított tanidőbe beszámítatik. A próbaéven belül a meg-

nem felelő tanonc bármikor elbocsátható.

A bentlakó tanoncok a javító-műhely mellett létesített tanoncotthonban nyerne elhelyezést, a kintlakók pedig családjuknál laknak.

A bentlakó tanoncok felügyeletért, továbbá ellátásért, mely utóbbi magában foglalja az ételmezést, mosást, fűtést, világítást, fürdőt, betegség esetén orvosi kezelést és esetleg szükséges kórházi ápolást, előzetes havi részletekben évi 480 koronát fizetnek.

A kintlakó tanoncok, kiknek ellátásáról teljesen a szülők (gyámok) gondoskodnak, előzetes negyedévi részletekben évi 40 koronát fizetnek.

A kintlakhatás egyelőre csak próbaképpen engedélyeztetik s a mennyiben a szerzendő tapasztalatok annak rendszeresítését nem teszik kívánatossá, a kintlakhatás megszüntetése miatt a posta ellen semminemű követelés nem támasztható, azonban ez esetben érdekelteknek jogukban áll a tanoncszerződést felbontani.

A m. kir. posta és távirada vezérigazgatóság szorgalmas, jó magaviseletű tanoncokat, első sorban a posta- és távirada alkalmazottak fiait az ellátási díj egész összegének vagy felének fizetése alól felmentheti.

A kintlakó tanoncok által fizetendő díj nem engedhető el.

Tanoncul felvehető, aki az elemi iskola hat vagy a közép vagy polgári iskolának legalább két osztályát sikerrel elvégezte, élete 12 életévét már betöltötte és korának megfelelő, kifejtett ép testalkattal bír. A tanoncokat a felteteleknek megfelelő folyamodók közül a m. kir. posta- és távirada vezérigazgatóság jelöli ki.

A felvételhez, a tanoncul való felvételt kérő, sajátkezüleg írott bélyegtelen folyamodvány mellett be kell mutatni:

A., a születési anyakönyvi kivonatát,

B., az iskolai bizonyítványt,

C., a kornak megfelelő, kifejtett, ép, egészséges testalkatot igazoló hatósági orvosi bizonyítványt,

D., az újraoltás megtörténtéről szóló bizonyítatot,

E., a szülő vagy gyám beleegyezését tartalmazó nyilatkozatot, melyben kifejezendő annak kötelezettsége is, hogy a folyamodó a szabályzatban megállapított eseteket kivéve, a tanidő teljes tartalmát bevégezi.

A felvételt kérő folyamodványban megemlítendő, hogy a folyamodó mint bentlakó vagy mint kintlakó kéri felvételét.

Bentlakó tanoncul helybeliek és vidékiek egyaránt, kintlakóul rendszerint a helybeliek közül csak az vehető fel, aki Budapesten szüleinél (gyámjánál) lakik.

A tanoncul kijelölt folyamodók szülőjével (gyámjával) a javító-műhely tanoncszerződést köt.

A tanoncok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1912. évi szeptember hó 11-én kelt 65493. sz. rendeletével rendszeresített „m. kir. posta műszerési tanonciskolájá"-ba kötelesek járni.

A tanoncok könyveket, rajztáblát, vonalzó és rajzeszközt használatra ingyen kapnak, fizeteket, papírost, festéket és egyéb fo-

gyasztási anyagot azonban a tanoncok saját költségükön szerzik be, mely célra a szorgalmas és jómagaviseletű tanoncok a m. kir. postától 2 kor. havi írószer átalányt kaphatnak.

A tanonciskola szabályzatát, a tantervét, a tanoncotthon házi-rendjét és a szülő vagy gyám által aláírandó és a folyamodványhoz csatolandó nyilatkozat mintáján érdeklődők a m. kir. posta- és távirada vezérigazgatóság segédhivatalában, a kertületi m. kir. posta- és távirada igazgatóságoknál, a m. kir. posta- és távirada műszaki főfelügyelőségél és a főfelügyelőség javító-műhelyénél díjtalanul megkaphatják.

A folyamodványok a fentemlített mellékletekkel felszerelve legkésőbb folyó évi július hó 25-ig a m. kir. posta- és távirada műszaki főfelügyelőség javító-műhelyéhez (Budapest, IX. Gyáli-ut 20. sz.) nyújtandók be.

Színház

MŰSOR:

Szombaton július 10-én utolsó előtti előadás D. Kenessy Ernő a Magyar Színház művészeinek vendégfelléptével itt először: CSEREBOGAR vagy EGY NAP A PARADICSOMBAN Eisler nagy operettje.

Vasárnap délután leszállított helyárrakkal: A MOZITÜNDÉR nagy operett.

Vasárnap este utolsó és bucsu előadás, D. Kenessy Ernő felléptével másodsor: CSEREBOGAR (Egy nap a paradicsomban) nagy operett.

* Jegyeket ezen előadásokra már kedden reggeltől kezdve lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

* Cserebogár bemutatója. Nagy érdeklődés előzi meg a Cserebogár szombati bemutató előadását. Eysler legújabb nagyszerű operettje nálunk is bizonyára nagy hatást fog kelteni. Szintársulatunk már hetek óta a legnagyobb ambícióval készül a remek zenéjű operette előadására, a melynek gyönyörű fülbemászó dalai mellett szövege is rendkívül mulatságos és így közönségünk, mely ez estén bizonyára zsufolásig fogja megtölteni a színházat, kitűnően fog mulatni. A főszerepeket Révész Ilonka, Kellen Rózsi, Pintér Irma, Nádasyné, Sugár, Rónai, Komlós, Torma Zsiga és Szarvasi játszák.

* Utolsó előadások. Két és fél hónapos működés után Nádas József szintársulata vasárnap fejezi be a színi idényét. Utolsó előadásokul vasárnap délután leszállított helyárrakkal Jean Gilbert nagyszerű operettje a Mozi-tünder kerül előadásra, este pedig utolsó és bucsuelőadásul Révész Ilonka és Komlós Vilmos bucsufelléptével másodsor adják Eysler nagyhatású operettjét a Cserebogár vagy Egy nap a paradicsomban, a már ismert elsőrendű szereposztásban.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei

(947)

102. fejezet.

A gyémánt-csempész.

Brown leolvasta neki ezt a pénzüsszeget angol értékben.

— Hát az ezer mérka? fordult Korbayhoz.

— Brown ur lesz szíves ezt is kifizetni önnek, ha t. i. komoly szándéka van megvenni az én gyémántjaimat negyvenezer márkáért.

Brown erre igenlőleg bólintott és kifizette Smitt Klárának az ezer márkát Konbay számláján.

Klára asszonyság összamarkolta a pénzt és dohogva eltávozott, miközben így szólt nagy mérgesen:

— Utóljára volt, hogy így becsaptatok!

— Brown kárörvendő mosolylyal nézett utána, Majd Korbayhoz fordulva így szólt:

— Adja ide a gyémántokat! Itt van harminckilencezer márka!

Korbay elégtlenül gyűrte zsebre a pénzt! Tehát ez a vásár is jól sikerült. Ravasz számításból el is akart menni Brown azonban viszatartotta:

— Nos, ugymond, mi lesz a többi gyémántokkal!

— Hm! rázta fejét Korbay óvatosan. Nem vagyok felhatalmazva önnek elárulni azt az embert!

— Nem fogom tovább adni, hogy öntől tudom.

— Mindegy, még akkor sem tehetem. Nekem szükségem van arra az emberre!

— Mi végből?

— Mert én máskor is akarok ám tőle köveket vásárolni! Ez reám nézve igen nyereséges üzlet lehet.

— Lehette az még nyereségesebb is, ha meg tud tőlem valamit.

— Mi lenne az?

Brown intett neki, hogy jöjjön közelebb s ezt suta neki:

(Folyt. köv.)

„JUTA“

lisztes zsákot 150 fillérért, korpás zsákot 100 fillérért

vesz darabonként a

Zeitler Rudolf és Tsai gőzmalom és jéggyár részv.

Egy keveset használt

„DEERING“

kéveköts aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gőzcséplőgép garnitúra, egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

Allítsa meg

a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szükség
sége van.

**HERE SZÉNA és MAR-
HANAK** való, valamint
herés árpa-szalma

kapható **IRITZ MIK-
SANÁL** olcsó árban.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
leimailan szer, szepítő, hajfolt,
ar- és kézvrácsság és min-
deztől a bőrtisztító hatású ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfoltó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfoltó 1 ko-
rona pipaszereket 10 fill. töltesse or-
szákkal lehet kifizetni.

Ujságárusokat

felvesz e lap kiadóhivatala.

Hereföld 100 hold
kiadó Iritz Miksánál.

**A Korzó-szálloda
és vendéglő**
kedvező árban
eladó.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

A fogak hőfokosságát, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha
állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:

Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemet-
lenségeit és számtalan betegségét
megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elér-
hetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-
szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalágát csak úgy
érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes véd-
jeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tá-
ellátva — és rában szerezhető be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fá-
radalmak között harcosaink áldása

1 tubus 1-50 **Pára-pasta** 1 tubus 1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test
(láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrke-
ményedés képződését és bevált óvszer az összes
bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Fötér.
Tábori postacsomagban küldhető.

Mindenki örül, mert

napról-napra megújuló győzelmeink csak örömmel tölt-
hetnek el mindenkit. Mindennap egy lépéssel közelebb
jutunk a nagy háboru befejezéséhez és minde nnap egy
lépéssel közelebb ahhoz, hogy a nagy munka
megjelenhessen. Kiadóhivatalunk nagy súlyt
helyez arra, hogy

kifogástalan,
izléses munka

legyen, mit csak úgy érhetünk el és csak úgy
lesz értékes mindenki előtt a munka, ha azt hőse-
ink arcképeinek százai díszítik. Mindenki ösmerje tehát
kötelességének hozzátartozója arcképet elhelyeztetni a
hősök arckép-albumában, mert egy hősnök arcképének
sem szabad hiányozni ebből a díszes albumból.

Még mindig fogadunk el fényképeket!